

En el darrer decenni el món editorial català ha fet més feina infraestructural que en els anteriors cinc-cents anys. Per feina infraestructural entenc la de posar a l'abast del més gran nombre possible de lectors tot l'univers de les obres literàries i científiques de la civilització a la qual pertanyem. En aquesta tasca, Edicions 62 —sempre amb recolzament institucional— ha estat capdavantera amb les seves col·leccions de literatura catalana, literatura universal i contemporània, i amb els «Clàssics del pensament modern» editats amb el suport de la Diputació de Barcelona. La presentació d'aquesta important col·lecció apuntava el desig d'aplegar «un conjunt significatiu d'obres cabdals del pensament modern i contemporani occidental (història, economia, sociologia, dret, antropologia, cultura, etc.)». Aquest conjunt ha estat triat segons un criteri força esbiaixat: expressar «la tradició humanística més vàlida avui en el desvetllament del significat de la vida i del món». Els propis editors enunciaven per endavant els trets que presentaria la col·lecció: «secularitzat, racionalisme, capacitat analítica, testimoniatge i exemplificació de la nostra civilització», així com «l'originalitat i el gran interès intrínsec de les obres». En resum: aplegar la civilització humanística no traduïda encara.

Fins a quin punt s'han assolit els ob-

jectius esmentats, avui, quan ja han sortit al carrer una quarantena llarga de títols molts dels quals es componen de més d'un volum? Vegem-ho. Les ciències socials hi són força ben representades. En el camp de la teoria econòmica, per exemple, s'ha traduït Ricardo (*Els principis d'economia política i tributació*), Marx (*El Capital sencer*), Malthus (*l'Assaig sobre el principi de població*), Keynes (*La teoria general de l'ocupació, l'interès i el diner*) i Sraffa (*La producció de mercaderies per mitjà de mercaderies*). En el camp del dret i la teoria política trobem des de clàssics del segle XVIII com Montesquieu (*L'esperit de les lleis*) o Mandeville (*La faula de les abelles*) fins a contemporanis com Kelsen (*La teoria pura del dret*) y Schumpeter (*Capitalisme, socialisme i democràcia*) passant per noms com Tocqueville (*L'Antic Règim i la Revolució*) o Bentham (*El panòptic*). En el de la sociologia destaquen els noms dels grans clàssics: Tönnies (*Comunitat i associació*), Simmel (*La sociologia*), Weber (*L'ètica protestant i l'esperit del capitalisme*), Durkheim (*Les formes elementals de la vida religiosa*) i Mannheim (*Ideologia i utopia*). L'antropologia del període clàssic està també ben representada: Lévy-Bruhl (*L'ànima primitiva*), Mead (*Sexe i temperament en tres societats primitives*), Malinowski (*Els Argo-*

nautes del Pacífic occidental), Dumézil (*Els déus sobirans dels indoeuropeus*). Fins i tot el pensament científic, cosa que no s'enunciava en la declaració d'intencions de la col·lecció, malgrat que el primer volum va ser, precisament, *L'origen de les espècies* de Darwin. Entre aquesta mena d'obres trobem Schrödinger (*Què és la vida?/Pensament i matèria*), Einstein i Infeld (*L'evolució de la física*) o Planck (*El coneixement del món físic*). El més mal representat és, sens dubte, el camp del psiquisme humà: només una obra de Freud (la *Introducció a la psicoanàlisi*).

Després ens trobem ja amb coses més curioses. Per exemple, troballes de caràcter arqueològic sobre teoria de la història, de dubtós interès fora de l'àmbit de les excavacions en el paleohistoricisme, com són Droysen (*l'Historica*) o Burckhardt (*Consideracions sobre la història universal*). Obres curioses són també algunes de filosofia, que és el camp més caòticament representat (segurament perquè hi ha d'altres col·leccions especialitzades que han llistat les obres més representatives). Perquè al costat d'obres més o menys importants com el Diderot (*Escrits filosòfics*), l'Ayer (la reedició de *Llenguatge, veritat i lògica*), el postum de Wittgenstein (*De la certesa*), el Popper (*El coneixement ob-*

jectiu), o el Habermas (*Coneixement i interès*), hi ha també obres prou discutibles quant al seu interès. És el cas d'un Bloch molt menor (*La filosofia del Renaixement*), un Horkheimer i un Lukàcs primerencs (*Hora foscant i L'ànima i les formes*, respectivament) o una llamborda de Russell (els dos volums d'*El coneixement humà*). I finalment hi ha força teoria de l'art representada, un feble dels editors sens dubte: Benjamin (*L'obra d'art a l'època de la seva reproductibilitat tècnica*), Bosanquet (la *Història de l'estètica*), Worringer (*Abstracció i empatia*) i Panofsky (*La perspectiva com a «forma simbòlica» i altres assaigs*).

En conjunt, doncs, una bona col·lecció, amb una mitjana de qualitat de les traduccions de notable, d'obres mitjanament ben prologades i editades, que compleix amb els seus objectius —discutibles, és clar—, amb una considerable inclinació per la cultura germànica i alguna idiosincràsia. Els editors, amb totes les observacions crítiques que es vulgui, no mereixen més que felicitacions. Tant de bo n'hi hagués més, de col·leccions com aquesta! Potser ara una de menys humanista, perquè també *els altres* testimonien i exemplifiquen la nostra civilització.

Gerard Vilar